

Dos sanitats, dues nacions

JORDI ROMEU :: 31/12/2020

El poble treballador català hem de lluitar per aquells continguts que ens condueixin a una independència nacional de classe, no a una independència nacional a seques

MONJO: «I vostè no creu que la veritat, si és tal, s'imposa també sense nosaltres?

GALILEO GALILEI: «No, no i no. S'imposa tanta veritat en la mesura que nosaltres la imposem. La victòria de la raó només pot ser la victòria dels que raonen.»[1]

Georg Lukács al llibre que hauria de ser reeditat, *El asalto a la razón. La trayectoria del irracionalismo desde Schelling hasta Hitler*, ens diu que en el context de l'auge del nacionalsocialisme els anys trenta del segle passat “els grans progressos del moviment obrer, la clara perspectiva que s'obre davant les lluites victorioses per la millora de la seva situació [...], han portat la classe obrera a veure en la seva pròpia vida i en el seu propi desenvolupament històric un procés racional i regit per lleis; totes les lluites diàries coronades per l'èxit, tots els passos fets per mantenir a ratlla la reacció (per exemple en els dies de la llei contra els socialistes), han anat enfortint en la classe obrera aquesta concepció [racional] del món, l'han ensenyat a menysprear des d'una alçada superior la propaganda, en aquell temps barroerament religiosa i irracionalista, del camp reaccionari”.**[2]** I es que, amb la pandèmia, avança també l'irracionalisme, on hi fermenta el feixisme.

Si posem l'accent en la manera irracional de pensar no podem passar per alt un, *el, procés* que cada dia que passa s'evidencia més vergonyós i que va ser dirigit per la petita burgesia catalana independentista. No podem oblidar que pretendre arrancar un tros de territori a un estat membre de l'OTAN a base de cadenes humanes no és gaire diferent d'intentar curar un càncer encenent espelmes, incomprensió absoluta de la naturalesa de l'estat burgès i ignorància de les mil lliçons de la història**[3]**. Deia Fontana que *si hi ha declaració d'independència hi ha guerra d'independència*. I afegim: on queda la magistral lliçó de Maquiavel: *Els suïssos són molt independents perquè tenen armes?* Com es pot esperar sortir beneficiat de Ginebra sense un previ Diem Bien Phu? O estem davant d'una manera màgica de procedir o en el pitjor dels casos la direcció ideològica petitburgesa era ben conscient que Kosovo només havia aconseguit la independència en la mesura que depenia d'un portaavions ianqui a l'Adriàtic, posant al descobert que el discurs pacifista-otanista només tenia l'objectiu d'amortir el poder potencial del poble treballador. Per això l'Artur Mas anava a visitar els sionistes, per això a la famosa V l'11 de setembre de 2014 ens van fer lluir cares de la Merkel i l'Obama, aquell virtuosos de la comunicació que havia envaït militarment vuit països. Marx explica magistralment a *Les lluites de classes a França de 1848 a 1850* què és la petita burgesia**[4]**. I és que la petita burgesia catalana per una banda està oprimida nacionalment per l'estat espanyol, però també i contradictòriament, és en aquesta tercera classe de la societat arruïnada per la crisi capitalista on històricament arrela el feixisme**[5]**.

Quan parlem de classe obrera hem de tenir en compte que *en l'essència tot és relatiu*, és a dir, a l'àtom allò negatiu defineix allò de positiu i viceversa, estan en relació, burgesia i proletariat no es poden definir per separat. Segons D. Bensaïd: "No es troba en Marx cap definició classificatòria, normativa i reductora de les classes, sinó una concepció dinàmica del seu antagonisme estructural, en l'esfera de la producció, de la circulació i de la reproducció de capital: en efecte, les classes mai són definides només a nivell del procés de producció (del cara a cara entre el treballador i la patronal a l'empresa), sinó determinades per la reproducció del conjunt on entren en joc la lluita pel salari, la divisió del treball, les relacions amb els aparells de l'Estat i amb el mercat mundial"[6]. Per això quan parlem de classe obrera i de poble treballador ho fem amb flexibilitat semàntica, amb *la més rara llibertat*[7]. Els aturats i aturades són poble treballador, així com els i les pensionistes, les joves que no poden marxar de casa els pares i les desnonades, les tancades als CIE, les dones explotades pel fet de ser dones i obreres, les que assistiu a Càrites per a poder menjar,...

Gràcies a la intervenció del poble treballador, en la pràctica, *el procés* va avançar d'agenollar-se davant els sionistes a conquerir primer una victòria burgesa, el referèndum de l'1 d'octubre (burgesa perquè l'impuls popular estava lligat a la legalització avortada pel Puigdemont), fins a culminar en formes revolucionàries: els CDR com a expressió organitzativa del poble treballador en lluita i la gloriosa batalla d'Urquinaona del 18 d'octubre de 2019. Al text que ens interessa conèixer, *Dos tàctiques de la socialdemocràcia en la revolució democràtica* escrit per Lenin el 1905, els bolxevics sostenien que la revolució russa de 1905 era burgesa, tal com el procés independentista català de 2017, però *de la revolució democràtica de seguida començarem a passar, i precisament en la mesura de les nostres forces, de les forces del proletariat amb consciència de classe i organitzat, a la revolució socialista. Som partidaris de la revolució ininterrompuda. No ens quedarem a meitat de camí.*[8] Aquestes advertències es van complir amb les *Tesis d'abril* pel que fa a les consignes i amb l'octubre de 1917 pel que fa als fets. Lukács ho defineix com a unitat de l'objecte i el subjecte[9], o també ho podem relacionar amb la tan odiada llei de la negació de la negació[10]: quan hi ha hegemonia de la classe treballadora en una revolució burgesa, i en la mesura d'aquesta hegemonia obrera, es pot transitar, segons els resultats de la pròpia lluita, cap una revolució socialista.

Engels el 1841 parlava de la necessitat d'una nació alemanya independent i unificada, lliure en tots els sentits, perquè aquesta seria l'única garantia de tots els progressos polítics i socials.[11] Al mateix Manifest del Partit Comunista es diu que "els obrers no tenen pàtria. No se'ls pot treure el que no tenen. Encara més quan el proletariat en primer lloc ha de conquerir el poder polític, elevar-se a la condició de classe nacional, constituir-se en nació, encara és nacional, tot i que de cap manera en el sentit burgès". És a dir, en una nació oprimida com la nostra és fonamental explicar una vegada i una altra la teoria marxista de les dues nacions. "La identitat nacional també es trenca en dos grans blocs. Un conservador com Disraeli es va adonar que en tota nació hi existeixen dues nacions oposades, la rica i la pobre. Marx i Engels al Manifest Comunista parlen de dos conceptes de nació, el burgès i el proletariat, i per no extendre'ns, Lenin va comprendre l'argument de Disraeli quan va visitar Londres, acceptant que, efectivament, existeixen dues nacions enfrontades dins d'una mateixa nació bàsica. El que cohesiona per dins a ambdós blocs nacionals enfrontats en la mateixa nació són les restes de la identitat variable resultants de la complicada dialèctica

entre, per un costat, les lluites internes d'ambdós models de nació i, per l'altre, les pressions externes, sobretot les invasions i ocupacions militars. Per a la burgesia, la nació és la base material i moral d'acumulació de capital, per això creu que la nació és propietat privada seva com també ho són les fàbriques, les terres, els bancs... que guarda en el seu interior. Per al poble treballador, la nació ha de ser propietat col·lectiva en comptes de privada, i igual que les fàbriques, les terres i els bancs... han de ser retornats a qui els crea amb la seva suor, el seu cansament i treball, el mateix ha de passar amb la nació que ha de pertànyer al poble. En altres paraules, la nació ha de deixar de ser un valor de canvi, una mercaderia propietat de la minoritària classe dominant, per a esdevenir en un valor d'ús produït i administrat per la comunitat sencera".[12]

Si el 2025 es pretén un nou embat per a la independència política de la nostra nació no hem de repetir una farsa similar. Aquest cop la direcció ideològica i política l'hem de prendre la classe treballadora i no la petita burgesia, només en la mesura de l'hegemonia de la nostra classe podrem avançar en el procés independentista. Hi estem disposades? Això significa una guerra llarga. I, ho tornem a repetir, una guerra cruel. Que ningú s'enganyi quan la vagi a iniciar i que ningú vacil·li en iniciar-la per temor als resultats que pugui portar per al seu poble. És quasi l'única esperança de victòria.[13] A l'altra banda no tindran por d'afusellar 26 milions de persones.[14] La classe treballadora catalana ens hem de llaurar l'hegemonia política en aquesta lluita –perquè només el fervor popular ascendent va fer que França, el poble francès en armes, s'imposés a Valmy el 1792, mantingués les conquestes aconseguïdes i les aprofundís avançant al domini jacobí–.

Plantejar el repte ignorant la categoria de totalitat és un error metodològic majúscul. La via pacífica al socialisme d'Allende paradoxalment va comportar moltes més morts que la de Fidel. Estem al centre imperialista, l'OTAN no ha ni de venir, ja fa 50 anys que és aquí i és previsible que no li agradi el nostre projecte de nació, ja que volem un estat socialista català per potenciar la llengua catalana ("El llenguatge mateix és tan producte d'una comunitat com, en un altre sentit, ho és l'existència de la mateixa comunitat. És, per dir-ho d'alguna manera, el ser comunal que parla per ell mateix"[15]), ajudar les palestines, acollir les refugiades, per contribuir a saldar el deute històric amb Àfrica i les Antilles, contribuir al leninisme ecològic[16]... Necessitem força pròpia i aliades exteriors. Només si avancem d'una república catalana a seques, és a dir, burgesa, a una república catalana socialista i feminista tenim possibilitats de sostenir la independència nacional com a tal, perquè la sostindrem el mateix poble en tant que ens organitzem per a una estratègia de poder. Però aleshores ja no serà només una simple independència nacional, també esdevindrà una independència econòmicosocial, una independència del capital. Per això no ens val qualsevol projecte de construcció nacional. Estem per la identitat entre *la construcció nacional dels Països Catalans* i *la construcció del socialisme feminista*. Aquest procés és tant interior com exterior, perquè l'hem d'exportar-connectar amb la revolta anticapitalista com a mínim europea, i així establir aliances i debilitar els molts enemics exteriors que tindrem. En la lluita contra l'enemic extern i intern ens construirem com a nació, com a classe nacional, tenint en compte els canvis i constants geopolítics[17] i del mode de producció capitalista.

Per això, a part dels esforços per construir una organització revolucionària, cal crear també òrgans de poder popular, que han de ser la institució que amenaci el poder burgès que juga

la Generalitat. L'autoorganització és fonamental, però no n'hi ha prou amb la forma organitzativa *plataforma* per lluitar en un o altre fragment de la injusta realitat, cal elevar l'organització del poder popular a la forma d'institució. Mireu l'agenda: dilluns concentració a favor del poble saharauí, dimarts contra la repressió, dimecres contra el BCN world... cadascú per separat en una activitat movimentista frenètica que aborda un sol aspecte de l'opressió capitalista. Un cop feta la concentració què hem aconseguit? L'única manera de superar-les totes es creant poder popular. Elevem el nivell organitzatiu popular, unifiquem en un relat coherent i en un mètode adequat totes les lluites superant el postmodernisme[18]. És absolutament indiferent que aquests òrgans del poder popular, aquestes institucions, les anomenem juntes, consells, CDR, comitès de milícies antifixies o soviets, a la pràctica han de ser la negació superadora de la Generalitat. Tenim a l'ordre del dia la construcció d'aquesta organització intermitja? D'aquest contra Parlament? creem la "institució revolucionària", ni que sigui a Tarragona, al Camp, començant també així a construir les estructures de la nació socialista.

Deia Rosa Luxemburg que “el terreny de la legalitat burgesa del parlamentarisme no és només un camp de dominació per a la classe capitalista, sinó també un terreny de lluita sobre el qual ensopeguen els antagonismes entre proletariat i burgesia. Però de la mateixa manera que l'ordre legal per a la burgesia no és més que una expressió de la seva violència, per al proletariat la lluita parlamentària no pot ser res més que la tendència a portar la seva pròpia violència al poder. Si darrere de la nostra activitat legal i parlamentària no hi ha la violència de la classe obrera, sempre disposada a entrar en acció en el moment oportú, l'acció parlamentària de la socialdemocràcia es converteix en un passatemps tan espiritual com extreure aigua amb un colador. Els amants del realisme, que subratllen els “positius èxits” de l'activitat parlamentària de la socialdemocràcia per a utilitzar-los com a arguments contra la necessitat i la utilitat de la violència en la lluita obrera, no noten que aquests èxits, per més ínfims que siguin, només poden ser considerats com els productes de l'efecte invisible i latent de la violència”.[19]

Per això el poble treballador català hem de lluitar per aquells continguts que ens condueixin a una independència nacional de classe, no a una independència nacional a seques, abstracta en el sentit de classe. Hem de lluitar per continguts que arrenquin de la simple reivindicació parcial i puguin ser mínimament acceptats pel marc burgès, per tensionar-lo, entrar-hi en contradicció fins a negar-lo, esdevenint contingut socialista. I quan parlem de reivindicacions concretes estem dient que *volem un nou Pacte Nacional de Salut que garanteixi un sistema sanitari universal i equitatiu basat fonamentalment veritablement en l'atenció primària i comunitària. Volem més línies telefòniques al CAP Jaume I. Volem que les treballadores i treballadors de la sanitat que ens atenen gaudeixin de condicions laborals dignes que no els obliguin a marxar fora per guanyar-se millor la vida. Volem que els nostres metges i metgesses de referència ens atenguin de forma presencial i que es garanteixi un control especial de les persones que pateixen malalties cròniques i d'edat avançada. Volem que es resolgui la problemàtica de les cues a les portes del CAP, que fan que persones amb mobilitat reduïda o que estan molt malaltes hagin de patir encara més. Volem l'obertura de les urgències les 24 hores al CAP, amb infraestructures, equipaments i equip de professionals necessaris, també que aquestes urgències tinguin un laboratori i RX bàsic, de manera que les urgències hospitalàries no hagin de patir el col·lapse que contínuament es produeix. Penseu que aquest CAP Jaume I té una població sanitària de*

31.000 i escaig usuàries. Volem, en definitiva, més recursos econòmics per al personal i infraestructures que permetin a les treballadores i treballadors prestar-nos l'atenció sanitària que necessitem i que mereixem.[20]

Contra els negacionistes i el feixisme, participar en les lluites col·lectives per a la millora de la salut del poble és apostar per la raó. El que és irracional és “Té sentit que el capitalisme global hagi produït més de 1.500 milions de smartphones en un any i tan pocs respiradors assitits en cas d’una pandèmia?”.[21] Desbordar el marc burgès significa que donem per suposat que la consellera de torn ens dirà “ja ens agradaria fer això que ens demaneu, però no hi ha més pressupost”, esgrimint el mateix *realisme* del conseller Bargalló davant les reivindicacions dels docents. Parlant de la República de Weimar, Lukács ens deia que “ja Bernstein havia tractat de rebaixar com a quelcom utòpic la lluita revolucionària per la societat socialista, per la “meta final”, oposant a aquestes aspiracions la trivial i filisteia “racionalitat realista” de la transició amb la burgesia liberal, de l’adaptació a la societat capitalista. Des que la socialdemocràcia es converteix en partit governant, domina en ella, en la seva propaganda, i sobretot en els seus fets, aquesta “racionalitat realista”. I en els primers anys de la revolució, aquesta propaganda es va barrejar amb les promeses demagògiques d’una propera socialització, de la realització del socialisme per aquesta via “racional”, per oposició a l’aventurisme “irracional”, a la “irreal política catastròfica” dels comunistes.”[22] La salut del poble és incompatible amb l’increment del pressupost de la casa reial, del pressupost de *defensa*, de la propietat privada de la banca, de la petroquímica... La socialdemocràcia s’aferra a la racionalitat de la part acceptant la irracionalitat del conjunt. Com poden dir-nos que és *impossible* invertir més en salut quan el que és *impossible* és que el deute mundial sigui de més del 325% del PIB[23]? Per garantir-nos el futur els explotats i explotades hem d’esdevenir poder perquè, com deia Marx, quan hi ha “dos drets iguals però de signe oposat decideix la força”.

Tenim poc més d’un mes per acumular forces per a la concentració convocada pel Grup de Treball en Defensa de la Sanitat Pública de Tarragona el dimarts 26 de gener. Posem atenció al procés sencer més enllà del fetitxisme del producte acabat, la concentració final. *Organitzem-nos* significa una cosa tan concreta com que quedem un dia per penjar cartells pel carrer, mirem de trobar un forat per fer una pancarta i penjar-la en aquella cantonada, esquivar la guàrdia urbana, parlar amb aquella persona... Allò fonamental és el treball en col·lectiu, el procés de generar poder popular, la comprensió racional, dialèctica i col·lectiva del procés, dels avanços i retrocessos, dels estancaments i dels canvis bruscs, detectar els oportunistes de torn i les trampes que ens serveixen per debilitar el camp popular, comprendre que el subjecte d’aquesta lluita és el mateix que el que es mobilitza per recordar l’accident d’IQOXE, ja que res es podrà solucionar si no avancem cap a una nacionalització obrera. Per avançar en això és urgent que cada grupet revolucionem les idees, reflexionem sobre el mètode, i generem un marc de treball comú, la institució revolucionària.

[...] Es produeix la transició entre la diferència i l’oposició quan es descobreix la nova essència sorgida en el moviment del problema analitzat: ja no serveixen les antigues receptes, s’han de plantejar solucions més extenses i intenses perquè ens trobem davant una realitat agreujada. Hem avançat a reivindicacions sociosanitàries i sociopolítiques, no només sanitàries, i encara menys des de la perspectiva burgesa. Tampoc són estrictament

polítiques en el sentit parlamentari, al gust del reformisme pragmàtic, sinó que plantegen la conscient mobilització obrera i popular com a força decisiva per espantar i atemorir la burgesia, paralitzant-la políticament perquè cedeixi en qüestions en les que mai cedirà voluntàriament. Trenquem les reixes del parlamentarisme, de la lògica formal i el sentit comú i ens endinsem al camp de batalla de la lluita de classes amb la prioritat tàctica de vèncer la Covid-19, amb l'estratègia que ens condueix de la salut burgesa a la salut socialista, i d'aquí a la salut comunista[24].”

16.12.2020

Països Catalans

[1] Brecht, Bertolt. *Galileo Galilei*. Extret de Kohan, Néstor. *Nuestro Marx*. 2013. pàg 2. https://www.nodo50.org/cubasigloXXI/taller/kohan_120110.pdf

[2] Lukács, Georg. *El asalto a la razón. La trayectoria del irracionalismo desde Schelling hasta Hitler*. 1968 México, pàg 65.

[3] Gil de San Vicente, Iñaki. *Para qué sirve la historia (I de III)*. 2019 <https://www.boltxe.eus/2019/05/25/para-que-sirve-la-historia-i-de-iii/>

[4] Karl, Marx i Engels, Friedrich. *La lucha de clases en Francia de 1848 a 1850*. Obras escogidas. Vol 1. Akal. 2016, pàg. 165.

[5] Mandel, Ernest. *El fascismo*. Capítol IV. <https://www.marxists.org/espanol/mandel/1969/fascismo.htm>

[6] Gil de San Vicente, Iñaki. *Clases y pueblos. Sobre el sujeto revolucionario*. 2014, pàg. 17. https://www.lahaine.org/b2-img14/gil_clases_y_pueblos_como_sujeto.pdf

[7] Gil de San Vicente, Iñaki. *Clases y pueblos. Sobre el sujeto revolucionario*. 2014, pàg. 21. *Íbid*.

[8] Lenin, V. I. *Obres completes*. Buenos Aires, Cartago. Vol. 13, pàg. 241-242. Extret de Cliff. Tony *Lenin, la construcción del partido*. 2010 España, pàg. 238.

[9] Lukács, Georg. *Historia y conciencia de clase*. 1970. La Habana, pàg. 38-58. <https://www.marxists.org/espanol/lukacs/1923/hcc.pdf>

[10] Gil de San Vicente, Iñaki. *Clases y pueblos. Sobre el sujeto revolucionario*. 2014, pàg. 25. *Íbid*.

[11] Gil de San Vicente, Iñaki. *El Capital, un llibre que espanta el Capital... i el Reformisme*. Euskal Herria. 2019, pàg. 13. <https://kaosenlared.net/el-capital-un-llibre-que-espanta-el-capital-i-el-reformisme/>

[12] Gil de San Vicente, Iñaki. *¿Que por qué soy comunista e independentista?*. 12.12.2008. https://www.lahaine.org/est_espanol.php/i-que-por-que-soy-comunista-e-independent

[13] Guevara, Ernesto Che. *Mensaje a los pueblos del mundo a través de la Tricontinental*. 1967. https://www.marxists.org/espanol/guevara/04_67.htm

[14] *Defensa denuncia el xat de militars que parlen d'afusellar 26 milions d'espanyols*. <https://www.ccma.cat/324/defensa-denuncia-el-xat-de-militars-que-parlen-dafusellar-26-milions-despanyols/noticia/3063876/>

[15] Marx, Karl. *Formacions econòmiques precapitalistes*. Extret de Gil de San Vicente, Iñaki. *¿Que por qué soy comunista e independentista?*. *Íbid*.

[16] Malm, Andreas. *Para detener el cambio climático, necesitamos un leninismo ecológico*. 22.6.2020. <https://www.lahaine.org/mundo.php/andreas-malm-para-detener-el>

[17] Gil de San Vicente, Iñaki. *¿Geopolítica o estrategia comunista? (I de II)*. 23.2.2020. <https://www.boltxe.eus/2020/03/01/geopolitica-o-estrategia-comunista-i-de-ii/>

[18] Kohan, Néstor. *Desafíos actuales de la teoría crítica frente al posmodernismo*. https://www.lahaine.org/amauta/b2-img/nelson_desa.pdf

[19] Rosa Luxemburg: «Una vez más el experimento belga», *Debate sobre la huelga de masas*, PyP, nº 62, Cartago, Argentina, 1975, p. 110. Extret de Gil de San Vicente, Iñaki. *El Capital, un llibre que espanta el Capital... i el Reformisme*. Euskal Herria. 2019, pàg. 92. *Íbid*.

[20] Grup de Treball en Defensa de la Sanitat Pública de Tarragona.

[21] Alfredo Serrano: *La nueva economía postcoronavirus*. 17.3.2020. Extret de Gil de San Vicente, Iñaki. *El Covid-19 y la cuestión del poder*. 25.3.2020. Pàg 13. <https://lahaine.org/lhblog/b2-img/GilCovidPoder.pdf>

[22] Lukács, Georg. *El asalto a la razón. La trayectoria del irracionalismo desde Schelling hasta Hitler*. 1968 Méxic, pàg. 65.

[23] *El deute mundial ja suposa el 325% del PIB*. 6.1.2017

https://www.ara.cat/economia/deute-mundial-suposa-del-PIB_0_1718828109.html

[24] Gil de San Vicente, Iñaki. *La Covid-19, el sentido común y la política (III de III)*. Euskal Herria. 5.11.2020, pàg. 44-45. https://www.boltxe.eus/2020/11/23/la-covid-19-el-sentido-comun-y-la-politica-iii-de-iii/#split_content

<https://ppcc.lahaine.org/dos-sanitats-dues-nacions>